

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC420
Zaaknummer Klachtencommissie 2010T115

datum uitspraak 26/05/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. T.A. Hekster, advocaat te Utrecht,

te voldoen door:

het Bisdom Haarlem-Amsterdam,
gevestigd te Haarlem,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 3 oktober 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 8 oktober 2012 met zaaknummer 2010T115, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ontvangen de brief van 28 maart 2013 van verweerder, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 3 januari 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Hekster heeft hierop namens verzoeker geantwoord bij mailbericht van 4 februari 2014, ter aanvulling op de eerder door mr. Hekster gestuurde brief met bijlagen d.d. 2 oktober 2013. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren hetgeen verweerder bij brief van 8 april 2014 heeft gedaan.

1.3 In antwoord op het voorstel van de voorzitter van de Compensatiecommissie aan verzoeker om akkoord te gaan met een psychiatrische expertise, zoals genoemd in artikel 20 van de Compensatieregeling, heeft mr. Hekster bij mailbericht van 7 april 2014 meegedeeld dat verzoeker aan de hiervoor genoemde expertise om hem moverende redenen niet zijn medewerking wenst te verlenen.

1.4 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Vanwege het overlijden van de vader van verzoeker in [jaartal] is verzoeker in augustus [jaartal] uit huis gehaald en in september [jaartal] naar het jongensinternaat [internaat] in [plaats] gegaan. Aldaar was wijlen broeder [voorletter] [naam] (hierna: broeder [naam]) leider van de zaal met 14 jongens waaronder verzoeker.

Verzoeker is tijdens zijn verblijf op het internaat [internaat] vanaf eind april [jaartal] door broeder [naam] seksueel misbruikt. Het seksueel misbruik bestond eruit dat broeder [naam] vele malen (naar schatting 10 tot 15 keer) met zijn blote penis tegen de blote billen van verzoeker heeft aangereden en zich daarbij heeft bevredigd. De eerste keer dat verzoeker door broeder [naam] is misbruikt was in de eerste of tweede week dat verzoeker op het internaat was en vond plaats in de badkamer, waar verzoeker zich alleen en ontbloot bevond. Het seksueel misbruik heeft zich nadien voorgedaan in de slaapzaal, zowel overdag, alsook 's nachts. Het was voor verzoeker duidelijk dat hij met niemand over hetgeen hem werd aangedaan mocht spreken. Ook thuis heeft verzoeker er nooit over durven spreken.

Verzoeker was bij aanvang van het misbruik 13 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 8 oktober 2012 (zaaknummer 2010T115) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 28 maart 2013, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gereede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3. Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 3 januari 2014 is namens verzoeker bij mailbericht van 4 februari 2014 in aanvulling op de brief van 2 oktober 2013 van mr. Hekster de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker is door het seksueel misbruik beschadigd geraakt. Hij is van een gewoon kind dat mee kon komen op school, veranderd in een angstig en wantrouwend kind, dat in zijn ontwikkeling is geschaad. Verzoeker heeft geen middelbare schoolopleiding afgerond. Tijdens zijn militaire dienstplicht is hij -wegens herbelevingen van zijn tijd op [internaat]- psychisch ontregeld geraakt en opgenomen geweest in een psychiatrische kliniek. Verzoeker heeft verder in zijn leven nimmer een behandeling (kunnen) ondergaan ter verwerking van zijn trauma. Hij is vervolgens hard gaan werken, maar kwam alleen in aanmerking voor ongeschoolde banen. Wel is hij twintig jaar werkzaam geweest bij een [instelling], hetgeen een stabielere periode vormde in zijn leven. Indien verzoeker niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij wel een middelbare school hebben kunnen afronden en banen hebben kunnen verwerven met een hoger salaris en een fatsoenlijk pensioen. Ondanks de problemen waarmee verzoeker in zijn leven geconfronteerd is geweest, heeft verzoeker zich staande weten te houden. Muziek is daarbij een belangrijke factor geweest.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 8 april 2014 gereageerd en -kort samengevat- te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die -het seksueel misbruik weggedacht- naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden.

De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 Vast is komen te staan dat verzoeker in zijn jonge tienerjaren geconfronteerd is geweest met heftige gebeurtenissen. Zijn vader is overleden toen hij 12 jaar oud was en zijn moeder is uit de voogdij ontzet. Door tussenkomst van de kinderbescherming is hij in het internaat geplaatst, alwaar hij seksueel is misbruikt. Ook is voor de Compensatiecommissie -op basis van de overgelegde medische verklaringen uit de militaire diensttijd- vast komen te staan dat verzoeker in die periode psychisch ontregeld is geraakt; hij kon zijn dienstplicht niet vervolgen en is tijdelijk in een psychiatrische kliniek opgenomen geweest. Nadien heeft hij vele kortdurende banen gehad. Wel heeft hij voor een langere periode voor een [instelling] werkzaam kunnen zijn.

4.7 Voor de Compensatiecommissie is een causaal verband tussen de destijds opgetreden psychische problematiek en het seksueel misbruik aannemelijk: de militaire hiërarchie en autoriteit alsmede de slaapzalen hebben -zoals verzoeker zelf verklaart en hetgeen redelijkerwijze is aan te nemen- verzoeker doen terugdenken aan het seksueel misbruik dat hem op [internaat] was aangedaan. De psychische gevolgen en de opname in de kliniek ten tijde van zijn militaire dienst zijn in de eerste plaats mede bepalend voor de hoogte van de in het kader van de Compensatieregeling toe te kennen compensatie wegens smartengeld. Daarmee is niet en zeker niet zonder meer gezegd dat deze psychische gevolgen ook -en met name in substantiële omvang- tot vermogensschade hebben geleid. Op dat punt dient er geen gerede twijfel te bestaan ten aanzien van het causaal verband tussen de gestelde schade en het misbruik.

4.8 Op basis van de thans overgelegde stukken is voor de Compensatiecommissie echter niet, althans niet zonder gerede twijfel aannemelijk geworden dat de gestelde vermogensschade in een causaal verband staat met het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan.

De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel op basis van de volgende afwegingen. De overgelegde bewijsstukken beperken zich in hoofdzaak tot de medische stukken die dateren uit zijn opname ten tijde van zijn militaire dienst. Andere bewijsstukken ontbreken. Zo is niet inzichtelijk geworden hoe de schoolprestaties van verzoeker waren in de periode voorafgaande aan het seksueel misbruik, waardoor niet met zekerheid kan worden vastgesteld dat -het misbruik weggedacht- een normale schoolcarrière te verwachten was. Evenmin zijn bewijsstukken, zoals medische verklaringen, overgelegd waaruit blijkt dat verzoeker verder in zijn volwassen leven heeft gekampt met psychische problemen in die mate dat hij daardoor in zijn werkzame leven is belemmerd geweest. Daarbij komt dat verzoeker -hetgeen bewonderenswaardig is- zijn gehele leven werkzaam is gebleven in al dan niet betaalde banen of werkzaamheden; van (langdurige) uitval is geen sprake geweest. Ook is niet gebleken dat verzoeker later in zijn leven alsnog diploma's heeft behaald, hetgeen een duidelijke aanwijzing zou zijn geweest dat verzoeker destijds ook gemakkelijk een schooldiploma had kunnen afronden. Al het voorgaande in onderlinge samenhang bezien, zijn er te weinig aanknopingspunten voorhanden voor de Compensatiecommissie om de gestelde vermogensschade zonder gerede twijfel toe te kunnen rekenen aan het onderhavige seksueel misbruik. Daarbij komt tot slot de omstandigheid dat verzoeker om hem moverende redenen er voor heeft gekozen -een keuze die de Compensatiecommissie uiteraard respecteert- niet zijn medewerking te geven aan de door de Compensatiecommissie voorgestelde expertise zoals genoemd in artikel 20 van de Compensatieregeling. Daardoor is de mogelijkheid om via een psychiatrische expertise nadere bewijsstukken voor vermogensschade te genereren, onbenut gebleven. Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies dat vermogensschade niet voor vergoeding in aanmerking kan komen en dat de aanvraag definitief in categorie 3 dient te worden ingedeeld.

4.9 De Compensatiecommissie wenst met het hiervoor gestelde over 'substantiële vermogensschade' op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de gevolgen en de impact die dit misbruik voor verzoeker heeft en heeft gehad. Zij hecht er nadrukkelijk aan op te merken dat zij zich rekenschap geeft van de ernst en de duur van het verzoeker op een kwetsbare leeftijd aangedane seksuele misbruik, alsmede van de bijkomende verzwarende omstandigheden, zoals de psychiatrische opname, die in de onderhavige aanvraag aan de orde zijn. Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies het hoogste bedrag binnen categorie 3, te weten een bedrag van €20.000,-- aan verzoeker te betalen.

4.10 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.735,27 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat gelet op artikel 22 van de Compensatiecommissie ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €1.000,-- inclusief kantoorkosten en BTW.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 3 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €20.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.000,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 26/05/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter